

Utgiven av

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU)

Publikationens namn

Educating Doctors for the Future – Evaluation of undergraduate medical education in Finland (Utbildning av framtidens läkare – Utvärdering av grundutbildningen i medicin i Finland)

Författare

Marjukka Mäkelä, Riitta Möller, Christopher Stephens, Gerda Croiset, Joel Telkkä, Ermo Haavisto, Hannele Seppälä, Kirsi Mustonen, Kirsi Hiltunen och Mira Huusko

Den första nationella utvärderingen av grundutbildningen i medicin i Finland genomfördes av Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) under 2016–2018. Utvärderingen omfattade de fem universitet som erbjuder utbildning för medicine licentiatexamen: Östra Finlands, Helsingfors, Uleåborgs, Tammerfors och Åbo universitet. Utvärderingen genomförs enligt principen om utvecklande utvärdering, med fokus på aktiv delaktighet och förtroende. Såväl processen som resultaten är avsedda att hjälpa utbildningsanordnarna att identifiera styrkor, god praxis och utvecklingsområden i grundutbildningen i medicin.

Syftet med utvärderingen var att skapa en helhetsbild om nuläget, styrkor och utmaningar i grundutbildningen i medicin och att ta fram rekommendationer i förhållande till de föränderliga kompetenskraven i läkares arbete och deras framtida verksamhetsmiljö.

Utvärderingsteamet identifierade följande områden som styrkor som alla fem utbildningsenheter har gemensamt:

- Grundutbildningen i medicin granskas och utvecklas kontinuerligt, olika orsaker till förändringar har identifierats och kvalitetshanteringsprocesser används. Samtliga fakulteter har förbundit sig till kontinuerlig utveckling av utbildningen.
- Alla fakulteter har många goda rutiner för planering och genomförande av utbildningen som också de andra fakulteterna kan tillämpa.
- Det nationella samarbetet ökar och gemensamma analyser av det centrala innehållet i utbildningen har startat.
- Studerandenas delaktighet är särskilt stark. Studerandena deltar i utveckling av utbildningen vid alla fem fakulteter och på alla utbildningsnivåer såväl genom att ge feedback som via representanter.
- Alla fakulteter ordnar decentraliserad klinisk praktik utanför universitetssjukhuset och tidiga patientkontakter, ofta inom primärvården. Fakulteterna har ett bra samarbete med utbildningsenheter utanför universitetet, särskilt inom primärvården, med entusiastiska lärare som rollmodeller.

De viktigaste rekommendationerna för att stöda utvecklingen av grundutbildningen i medicin är:

- **Definitionen av ”finländsk läkare”.** Den pågående vårdreformen (SOTE) kräver en gemensam syn på nyutexaminerade läkares kunskaper, attityder och roller. För närvarande saknas nationell konsensus om vad en ”finländsk läkare” är – hur de utbildas och vad de bör behärska efter examen. Strukturen i läroplanerna i medicin varierar mellan universiteten. De medicinska fakulteterna bör ta en ledarroll när det gäller att definiera vad en ”finländsk läkare” är och involvera olika intressentgrupper (patienter, studerande, andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, arbetsgivare) för att utveckla en gemensam vision om centrala inlärningsresultat.
- **Kartläggning och samordning av läroplanerna.** Kartläggning av läroplanerna – att visa nyckelelementen i läroplanen och förhållandet mellan dem – kan effektivisera planeringen av innehållet, förtydliga studiernas omfattning och inbördes ordning och göra resultaten tydligare för alla intressenter. De medicinska fakulteterna kan då fortsätta samarbetet för att samordna läroplanerna så att det är möjligt att avtala och bedöma uppnåendet av de nationella inlärningsresultaten med säkerhet.
- **Utveckling av nyckelfärdigheter.** En nyckelfärdighet för läkare är att fastställa diagnoser för patienter. Därför är det av stor vikt för inläringen att de kliniska färdigheterna och kliniskt resonemang vid patientmöten bedöms och att konstruktiv återkoppling ges. Färdigheterna att tillämpa ny teknologi med en kritisk attityd, förmåga att arbeta i grupp och att hantera svåra situationer konstruktivt är också nyckelfärdigheter som ska övas genom hela grundutbildningen.
- **Lärmiljö.** Det ökade antalet antagna medicine studerande parallellt med organisations- och budgetändringar har påverkat studerandenas och personalens välmående. Större studerandegrupper särskilt inom kliniskt arbete har ökat arbetsbördan för lärarna och minskat studenternas möjligheter till direkt kontakt med patienten och personlig återkoppling. Fakulteternas tillvägagångssätt för att förebygga, identifiera och hantera problem i studerandenas och personalens välbefinnande bör utvecklas.
- **Uppskattning för undervisningen.** Lärare i medicin balanserar mellan krav som ställs av undervisning, kliniskt arbete, forskning och familj. Fakulteterna bör utforska olika sätt för att uppskatta undervisningen och överväga s.k. tenure tracks inom undervisning i medicin. Utvecklingsenheter för undervisning i medicin kunde stöda ett systematiskt utbud av utbildning i pedagogik för alla som undervisar medicine studerande.

Ändringar som den snabbt föränderliga verksamhetsmiljön kräver kan uppnås samtidigt som de unika särdragen hos de fem medicinska fakulteterna bibehålls. Fakulteterna kan tillsammans säkerställa att nyutexaminerade läkare har tillräckliga färdigheter för patientarbete, fortsatt specialistutbildning eller uppgifter inom forskning, förvaltning, utbildning eller hälsopolitik samt för livslångt lärande. På lång sikt kommer ändringarna att skapa bättre läkare, öka patientsäkerheten och utveckla hälso- och sjukvården i Finland.

Nyckelord

Utvärdering, högskolor, universitet, grundutbildning i medicin, medicin.